

Komunitní plánování
Sociálních služeb
Kyjovska

Financování sociálních služeb na Kyjovsku

Město Kyjov, duben 2021

Financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb[1] je vícezdrojové - vedle státu se na něm podílí především kraje a obce, případně i soukromý sektor, nadace a fondy. Příjmy poskytovatelů sociálních služeb tvoří také běžné úhrady od uživatelů služeb a finanční prostředky získané z projektů financovaných Evropskou unií. Dotace ze státního rozpočtu – do konce roku 2014 rozdělovaná prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí, nyní prostřednictvím krajů – představuje základní zdroj financování sociálních služeb.

Financování sociálních služeb v Jihomoravském kraji (JmK)

S cílem zajistit udržitelnost sítě sociálních služeb na svém území nastavil od roku 2012 JmK systém spolufinancování nově vznikajících služeb – obce s rozšířenou působností se musely spolupodílet až do výše 20% na provozu nové sociální služby na jejich území.

Od r. 2014/2015 se požadavek spolufinancování ze strany obcí týká nejen nově vznikajících, nýbrž všech stávajících služeb, které chtějí obce v daném území zachovat. Služba, jejíž potřebnost není podložena obcí/obcemi a nemá deklarovanou finanční podporu ve stanovené výši (8 – 22 % z optimalizovaných nákladů služby) ze strany obce/obcí, bude v získávání finančních prostředků z veřejných zdrojů (dotace ze státního a krajského rozpočtu) znevýhodněna, neboť nebude součástí podporované krajské sítě sociálních služeb.

Finanční spoluúčast obcí na financování sociálních služeb pro r. 2021 vyplývá z dokumentu *„Pravidla řízení o stanovení a přiznání finanční podpory Jihomoravského kraje pro rok 2021-2022 v oblasti podpory poskytování sociálních služeb"*:

- **služby sociální prevence** (raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, kontaktní centra, krizová pomoc, nízkoprahová denní centra, noclehárny, služby následné péče, terapeutické komunity, terénní programy, sociální rehabilitace) – finanční spoluúčast obcí maximálně ve výši **20% (17%)** z celkových obvyklých (průměrných) nákladů soc. sl., 6,5% podíl poskytne JmK
- **služby sociální prevence** (intervenční centra, sociálně terapeutické dílny, domy na půl cesty, azylové domy) – finanční spoluúčast obcí maximálně ve výši **20%**, z celkových obvyklých (průměrných) nákladů soc. sl., 3,5% poskytne JmK
- **služby sociální prevence** (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež) - finanční spoluúčast obcí maximálně ve výši **30% (27%)** z celkových obvyklých (průměrných) nákladů soc. sl., 6,5% podíl poskytne JmK
- **služby odborného sociálního poradenství** s převažující cílovou skupinou osob, které jsou oběťmi domácího násilí nebo trestních činů nebo osoby s poruchami příjmu potravy – finanční spoluúčast obcí maximálně ve výši **10% (8%)** z celkových obvyklých (průměrných) nákladů soc. sl., 16% podíl poskytne JmK

---

[1] **Sociální služba** je činnost nebo soubor činností, jimiž se zajišťuje pomoc a podpora osobám v nepříznivé sociální situaci (dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách). Základní druhy sociálních služeb:

- Sociální poradenství
- Služby sociální péče
- Služby sociální prevence

- **služby odborného sociálního poradenství** pro ostatní cílové skupiny - finanční spoluúčast obcí maximálně ve výši **20% (18%)** z celkových obvyklých (průměrných) nákladů soc. sl., 6% podíl poskytne JmK
- **služby sociální péče** (bez pečovatelské služby) – finanční spoluúčast obcí maximálně ve výši **9,5% (6%)** z celkových obvyklých (průměrných) nákladů soc. sl., 6% podíl poskytne JmK
- **pečovatelské služby** - finanční spoluúčast obcí maximálně ve výši **22% (20%)** z celkových obvyklých (průměrných) nákladů soc. sl., 5% podíl z rozpočtu poskytne JmK

Zbylou část pokryje státní dotace a další zdroje.

Nový systém financování s jasnými podíly donátorů nevznikl pouze z potřeby stabilizovat stávající síť sociálních služeb v JmK, ale také v souvislosti s nesouladem dosavadního systému financování sociálních služeb s evropským právem (nová pravidla pro veřejnou podporu v oblasti sociálních sužeb). Veřejná podpora se týká všech, kdo z veřejných rozpočtů financují služby, tedy i krajů a obcí.

Legislativní rámec financování sociálních služeb

- Rozhodnutí komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 Smlouvy o fungování Evropské unie stanovuje podmínky vyrovnávací platby pro tzv. služby obecného hospodářského zájmu (mimo jiné i sociální služby)
- zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Obce s rozšířenou působností (= základní jednotky plánování rozvoje sociálních služeb) budou od r. 2015 každoročně ve spolupráci s JmK revidovat tzv. minimální síť sociálních služeb[2] na svém území a deklarovat její potřebnost včetně závazku finanční spoluúčasti na její provoz. Přičemž nastavení případného systému spolufinancování zůstává na domluvě obce s rozšířenou působností (ORP) a obcí správního obvodu.

Financování sociálních služeb na Kyjovsku

Pro výpočet výše finanční spoluúčasti **ze strany ORP Kyjov v roce 2021** se vycházelo **z dohody starostů obcí Kyjovska**, a to tak, že budou náklady na Minimální síť sociálních služeb stejné, jako byly v roce 2020.

V r. 2014 byli starostové obcí Kyjovska seznámeni s měnící se situací v oblasti financování sociálních služeb s tím, že obce do budoucna ponesou větší díl odpovědnosti za podobu sítě podpory

[2] **KATEGORIE A** - u služeb je doložena deklarace potřebnosti a spolufinancování v požadované výši stanovené JMK

KATEGORIE B - služby v území zbytné, nad rámec definovaných potřeb, bez deklarace spolufinancování, služba bude ze sítě vyřazena

KATEGORIE C - u služeb je doložena deklarace potřebnosti, z objektivních důvodů však není možno služby financovat v požadované výši (zejména příspěvkové organizace kraje, jedinečné služby v kraji se zařízením v malých obcích, pobytové služby apod.). Objektivní důvody, uvede ORP v písemném zdůvodnění, které předloží odboru sociálních věcí. Zdůvodnění neplatí pro příspěvkové organizace kraje.

a pomoci pro jejich občany. Šetření provedené ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb na Kyjovsku v r. 2013 ukázalo, že cca 60% klientů sociálních služeb pocházelo z Kyjova a zbylých 40% z okolních obcí. Tento poměr se stal základem pro nastavení systému spolufinancování služeb sociální prevence na Kyjovsku od r. 2015 s tím, že do budoucna by se tento model aplikoval na všechny druhy sociálních služeb působících na Kyjovsku (tento model je platný od r. 2016) - Kyjov 3/5 a spádové obce 2/5 z požadované částky na spoluúčast na provoz dané služby (procentní spoluúčast na provoz služeb v minimální síti[2]). Tento model platí u služeb sociální prevence, sociálního poradenství a vybraných služeb sociální péče. Pečovatelské služby jsou vypočteny dle poměru obyvatel a obcí, ve kterých dané služby působí.

Minimální síť sociálních služeb na Kyjovsku pro r. 2021

- je tvořena službami sociální prevence, odborného sociálního poradenství a sociální péče (viz tabulka níže). **Z hlediska druhů a kapacit sociálních služeb jde o stejnou nabídku služeb jako v r. 2020.**

ORP Kyjov garantuje procentní spoluúčast:

- službám sídlícím/působícím v jeho správním obvodu (červeně zvýrazněno)
- malým dílem vybraným službám ze sousedních ORP Hodonín a Veselí nad Moravou (zeleně zvýrazněno), jejichž klienty jsou prokazatelně také občané kyjovského regionu. Cílem nadregionální spolupráce je zajištění dostupnosti sociálních služeb, které např. v ORP chybí a tím snížení finančních nákladů na jejich provoz (není potřeba tuto službu v ORP zřizovat, ale jen si ji „nakoupit" od sousedního ORP).

Bez participace všech obcí správního obvodu ORP Kyjov na financování minimální sítě sociálních služeb nebude možné zachovat stávající síť podpory a pomoci pro občany kyjovského regionu!

Minimální síť sociálních služeb na Kyjovsku pro r. 2021

Pozn.: *Červeně/zeleně jsou zvýrazněni poskytovatelé, u jejichž služeb je nutno garantovat procentní spoluúčast, jinak by nedosáhli na potřebnou výši krajských a státních dotací. To by mohlo vést k vážným existenčním problémům až k ukončení poskytování služby. U zbylých spoluúčast není požadována.*

Sociální služba dle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách		**Poskytovatelé sociálních služeb**	**% spoluúčast ORP Kyjov**	**Zaplatí:**
SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ				
§ 37	sociální poradenství	- Občanská poradna (Charita Kyjov) - Občanská a rodinná poradna Krok (Krok Kyjov, z. ú.) - Charitní sociálně právní poradna (Diecézní charita Brno)	10% 10% 1,10%	Všechny obce ORP Kyjov
SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE				
§ 39	osobní asistence	- Osobní asistence (Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova)	8%	Město Kyjov
§ 40	pečovatelská služba	- Charitní pečovatelská služba Šardice (Diecézní Charita Brno)	13,90%	Obce, ve kterých působí
		- Charitní pečovatelská služba Ždánice (Diecézní Charita Brno)	20%	Obce, ve kterých působí
		- Charitní pečovatelská služba Svatobořice-Mistřín (Charita Kyjov)	20%	Svat.-Mistřín
		- Charitní pečovatelská služba Kyjov (Charita Kyjov)	20%	Obce, ve kterých působí
		- Pečovatelská služba (Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova)	20%	Město Kyjov
		- Pečovatelská služba Vracov (město Vracov)	20%	Město Vracov
		- Pečovatelská služba Bzenec (město Bzenec)	20%	Město Bzenec
§ 41	tísňová péče			
§ 42	průvodcovské a předčitatelské služby			
§ 43	podpora samostatného bydlení			
§ 44	odlehčovací služby	- Odlehčovací služba (Centrum služeb pro seniory Kyjov, p.o.)	-	-
§ 45	centra denních služeb			
§ 46	denní stacionáře	- Denní stacionář (Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova) - Denní stacionář (Sociálně - psychiatrické centrum – Fénix, o.p.s.)	8% 8%	Všechny obce ORP Kyjov

		- Vlaštovka - dětský rehab. stacionář (Centrum pro rodinu a sociální péči Hodonín)	0,66%	Všechny obce ORP Kyjov
§ 47	týdenní stacionáře			
§ 48	domovy pro osoby se zdravotním postižením	- Domov pro osoby se zdravotním postižením (Domov Horizont, p.o.)	-	-
§ 49	domovy pro seniory	- Domov pro seniory (Centrum služeb pro seniory Kyjov, p.o.) - Charitní dům pokojného stáří Čeložnice (Charita Kyjov)	-	-
§ 50	domovy se zvláštním režimem	- Domov se zvláštním režimem (Centrum služeb pro seniory Kyjov, p.o.)	-	-
§ 51	chráněné bydlení	- Chráněné bydlení (Domov Horizont, p.o.)	-	-
§ 52	sociální služby poskytované ve zdrav. zařízeních ústavní péče	- „Sociální lůžka" (Nemocnice Kyjov, p.o.)	-	-
SLUŽBY SOCIÁLNÍ PREVENCE				
§ 54	raná péče	Se službami na Kyjovsko zajíždí: - Společnost pro ranou péči, pobočka **Brno** - DOTYK II - raná péče - **Brno** - Slezská diakonie – Poradna rané péče Dorea - **Brno**	5 klientů 3 klienti 2 klienti	Všechny obce ORP Kyjov
§ 55	telefonická krizová pomoc			
§ 56	tlumočnické služby	- Tlumočnické služby (Centrum pro sluchově postižené Hodonínsko, o.p.s.)	8,7%	Všechny obce ORP Kyjov
§ 57	azylové domy	- Azylové bydlení pro ženy a matky s dětmi (Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova)	20%	Všechny obce ORP Kyjov
§ 58	domy na půl cesty			
§ 59	kontaktní centra	- Kontaktní centrum Kyjov – víceúčelová drogová služba (Charita Kyjov)	15,52%	Všechny obce ORP Kyjov
§ 60	krizová pomoc			
§ 60a	intervenční centra			
§ 61	nízkoprahová denní centra	- Nízkoprahové denní centrum Hodonín (Diecézní charita Brno)	1,10%	Všechny obce ORP Kyjov
§ 62	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	- Nízkoprahový klub Bárka (Charita Kyjov)	20%	Všechny obce ORP Kyjov
§ 63	noclehárny	- Noclehárna Hodonín (Diecézní charita Brno)	1,35%	Všechny obce ORP Kyjov

§ 64	služby následné péče	- Program následné péče Krok (Krok Kyjov, z.ú.)	-	-
§ 65	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	- SAS pro rodiny s dětmi (Centrum sociálních služeb Kyjov, p. o. města Kyjova) - SAS pro rodiny s dětmi (Krok Kyjov, z.ú.)	20% 20%	Všechny obce ORP Kyjov
§ 66	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením			
§ 67	sociálně terapeutické dílny	- Sociálně terapeutická dílna Kotva (Charita Strážnice)	4%	Všechny obce ORP Kyjov
§ 68	terapeutické komunity	- Terapeutická komunita Krok (Krok Kyjov, z. ú.)	-	-
§ 69	terénní programy			
§ 70	sociální rehabilitace	- Sociální rehabilitace (Sociálně-psychiatrické centrum Fénix, o.p.s.) - Sociální rehabilitace (Centrum pro sluchově postižené Hodonínsko, o.p.s.)	20% 4,30%	Všechny obce ORP Kyjov

Systém spolufinancování minimální sítě sociálních služeb na Kyjovsku pro r. 2021

Předběžná částka finančních spoluúčastí na provoz výše uvedených služeb v r. 2021 činí pro ORP Kyjov **7 641 700 Kč** (jedná se o částku, která zahrnuje i služby Centra sociálních služeb Kyjov, příspěvková organizace města Kyjova) = částka, která částečně pokryje jejich provoz a zejm. základní činnosti související s výkonem sociální služby upravené zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Garantované finanční spoluúčasti se k poskytovatelům dostanou prostřednictvím dotačního systému města Kyjova:

Poskytovatelé požádají o garantované finanční příspěvky přímo město Kyjov v rámci Dotačního programu na podporu Minimální sítě sociálních služeb v ORP Kyjov. Půjde o služby s působností v celém regionu Kyjovska. Na základě principu solidarity si město Kyjov „vybere" zpět od obcí správního obvodu příslušný podíl z této částky **(podíly stejné jako v roce 2020)** – prostřednictvím *Veřejnoprávních smluv o poskytnutí účelové dotace z rozpočtu obce ke spolufinancování sociálních služeb*. Tímto budou mít obce „nakoupeny" regionálně působící služby pro své občany a přitom jim odpadnou starosti s vyřizováním dotací jednotlivým službám, vše zajistí město Kyjov.

Prostředníkem a kontrolním orgánem z hlediska čerpání dotací bude vedoucí Odboru sociálních věcí MěÚ Kyjov, který je v přímém kontaktu s JmK a má přehled o všech službách působících na Kyjovsku včetně jejich rozpočtů (přístup do Krajského informačního systému sociálních služeb Jihomoravského kraje).

Přehled finančních spoluúčastí obcí Kyjovska na provoz „Minimální sítě sociálních služeb na Kyjovsku pro r. 2021"

Obec	Celkový příspěvek obcí na provoz „minimální sítě" (po zaokrouhl. na celé stokoruny dolů)*
Archlebov	39 700 Kč
Bukovany	42 200 Kč
Bzenec	80 700 Kč**
Čeložnice	23 500 Kč
Dambořice	64 100 Kč
Domanín	59 500 Kč
Dražůvky	12 400 Kč
Hovorany	158 500 Kč
Hýsly	24 200 Kč

Ježov	42 200 Kč
Kelčany	13 700 Kč
Kostelec	53 600 Kč
Labuty	10 000 Kč
Lovčice	36 500 Kč
Milotice	111 700 Kč
Moravany	42 700 Kč
Mouchnice	14 300 Kč
Násedlovice	39 000 Kč
Nechvalín	15 700 Kč
Nenkovice	22 100 Kč
Ostrovánky	10 300 Kč
Skalka	9 000 Kč
Skoronice	32 000 Kč
Sobůlky	50 100 Kč
Stavěšice	26 200 Kč
Strážovice	42 900 Kč
Svatobořice-Mistřín	66 200 Kč**
Syrovín	20 500 Kč
Šardice	160 100 Kč
Těmice	53 600 Kč
Uhřice	34 500 Kč
Vacenovice	130 400 Kč
Věteřov	22 400 Kč
Vlkoš	62 300 Kč
Vracov	84 700 Kč**
Vřesovice	34 600 Kč
Žádovice	44 200 Kč

Žarošice	49 700 Kč
Ždánice	373 500 Kč
Želetice	22 500 Kč
Žeravice	59 800 Kč
Celkem	**2 295 800 Kč**

Vysvětlivky:

*	celkový příspěvek je součtem částky na společný sociální fond a částky za spádovou pečovatelskou službu, která v dané obci působí
**	obce si hradí náklady na PS tzv. přímo, v rámci *Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí účelové dotace z rozpočtu obce ke spolufinancování sociálních služeb* proto budou městu Kyjovu „vracet" pouze příspěvek na tzv. „společný sociální fond"

Sociální a návazné služby

Sociální služba je činnost nebo soubor činností, jimiž se zajišťuje pomoc a podpora osobám v nepříznivé sociální situaci (dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách).

Cílem je umožnit lidem, kteří se ocitli z nejrůznějších důvodů (z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, apod.) v nepříznivé sociální situaci, zapojit se do běžného života společnosti a tím předcházet sociálnímu vyloučení. Sociální služby pomáhají těmto lidem žít běžným životem – navštěvovat školy, pracovat, účastnit se kulturního života, starat se sám o sebe a o domácnost.

Sociální služby jsou definovány zákonem, jsou stanoveny základní činnosti při poskytování různých druhů sociálních služeb, existují závazné standardy kvality sociálních služeb a tyto služby lze poskytovat pouze na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb (registrace služby). K zajištění kvality sociálních služeb se u jejich poskytovatelů provádějí pravidelné inspekce. Pro výkon činnosti v sociálních službách musí pracovníci splňovat určité předpoklady (zejm. odbornou způsobilost). Systém financování sociálních služeb je též upraven zákonem – vícezdrojové financování.

Oproti tomu **návazné služby** zahrnují nabídku podpůrných činností, které nejsou sociálními službami dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ale síť sociálních služeb vhodně doplňují. Bez těchto aktivit by pomoc a podpora osobám v nepříznivé situaci byla neúplná. Jedná se např. o vzdělávání, volnočasové aktivity, dobrovolnictví apod. Spadají sem například mateřská centra, kluby důchodců, zdravotnické služby, svépomocné skupiny, speciálně pedagogická centra, probační a mediační služba, atd.

Základní druhy sociálních služeb

- Sociální poradenství (§ 37 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)
- Služby sociální péče (§ 39 - § 52)
- Služby sociální prevence (§ 54 - § 70)

Formy poskytování sociálních služeb

- ambulantní – jsou služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena do zařízení sociálních služeb a součástí této služby není ubytování
- pobytové – služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb
- terénní – služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí

Povinnosti obcí ze zákona ve vztahu k sociálním službám

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, obcím ukládá *„pečovat v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek (mj.) pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů"*. Protože sociální služby jsou jednou ze součástí sociální péče, kterou je obec povinna rozvíjet, měly by se obce jejich problematikou vždy zabývat. Není však žádným právním předpisem upraveno, jaké nástroje k tomu obec zvolí.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, §94, obec:

a) zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
c) spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
d) může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,
e) spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích,
f) spolupracuje s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob.

KONTAKT:

Komunitní plánování sociálních služeb Kyjovska

Město Kyjov
Odbor sociálních věcí
Masarykovo nám. 30
697 01 Kyjov
www.mestokyjov.cz

Tel.: 602 515 693
E-mail: kpss@mukyjov.cz